

عنوان مقاله:

ایرانیات کتاب الاوائل ابوهلال عسکری

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهش های ایرانشناسی، دوره 7، شماره 1 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

سمیه السادات طباطبایی - استادیار دانشگاه کوثر بجنورد

علیرضا حسینی - استادیار دانشگاه کوثر بجنورد

خلاصه مقاله:

ابوهلال عسکری از ادیبان ایرانی الاصل ولی عربی نویسی است که در سده چهارم هجری در خوزستان زاده شد. او نیز، همانند دیگر ایرانیان همعصرش، زبان عربی را برای نگارش آثار خود برگزید و تالیفاتی مانند کتاب الاوائل را به آن زبان نوشت. الاوائل کتابی است تاریخی و ادبی که ابوهلال آن را در بیان نخستین رویدادهای منسوب به اقوام و افراد مختلف نگاشته است. وی در باب نهم، که به «عجم» اختصاص دارد، گزارش‌هایی را درباره ایرانیان و آیین‌های آنان در دوران پیش از اسلام، به ویژه عصر ساسانی، بازگو می‌کند که بسیار درخور توجه است. ایرانی بودن او و پیشینه آشناییش با زبان فارسی سبب گشته که ملاحظاتی شایان بررسی درباره معنا و ریشه کلماتی چون مهمان و مهرگان بیان کند. همین امر، در کنار پاره‌ای از گزارش‌های کتاب که شاید در دیگر آثار تاریخی و ادبی عربی و فارسی بی‌مانند باشد، بدان اهمیت دوچندان بخشیده است. اما بر اساس بررسی‌های نویسندگان، تاکنون از این اثر و اطلاعات آن در پژوهش‌های ایرانشناسی بهره گرفته نشده، چراکه ناآشنایی پژوهشگران با کتاب مذکور به گمنام ماندنش انجامیده است. از این رو، در این مقاله کوشش شده که بعد از معرفی اجمالی ابوهلال عسکری، آن دسته از گزارش‌های وی در کتاب الاوائل که با ایران و ایرانی پیوند دارد، افزون بر ترجمه، بررسی و شرح شود.

کلمات کلیدی:

ابوهلال عسکری، کتاب الاوائل، فرهنگ ایرانی، ایران پیش از اسلام، استمرار فرهنگی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1407578>

